

S.O.S. CAIZA

43ste jaargang / N° 3 / **september 2019** driemaandelijks

Verantwoordelijke uitgever:
Lieve Marrannes Weimanstraat 58, 8377 Zuienkerke

Padre Zampa
stichter van de
Escuelas de Cristo

**PADRE
ZAMPA**

VOORWOORD,

2 september,

we zitten in het zonnetje aan de ontbijttafel.

De reclameblaadjes zijn net gearriveerd.

We mijmeren even over de eerste schooldag. Ja, velen hebben vandaag hun "grote vakantie" achter zich gelaten. De scholen hebben immers hun poorten geopend. De jongeren hebben hun vakantieplunje geruimd voor hun schoolkleren. Sommigen zijn goed geluimd opgestaan en verheugen zich op het blijde weerzien van hun klasgenootjes. Anderen zijn een tikkeltje minder enthousiast. Schoollopen hoort nu eenmaal bij hun leeftijd. In september pak je de boekentas op en trek je naar de klas. Zo hoort het al kan niets boven vakantie. Enkelen hebben hun huis met een klein hartje verlaten want ze beginnen aan een nieuw parcours, een andere school of studierichting.

De allerkleinsten ruilen de gekende kinderopvang voor de kleuterklas.

Misschien rolt er een traantje over hun wangetjes en pinkt ook mama een traantje weg omdat ze haar kind moet afzetten op die speelplaats waar zoveel dreumes rondlopen. Ja, de school is weer begonnen.

Nochtans is iedereen voorbereid. De media zorgen ervoor dat de jongeren er tijdig aan herinnerd worden: in de kranten staan allerlei berichten over het tekort aan leraars, de achteruitgang van het onderwijs. Je vindt er raadgevingen om het schooljaar goed te beginnen, wenken om veilig de school te bereiken, kritiek op de dure rekeningen.... Op de televisie zie je ouders die met hun spruiten in de supermarkt een voorraad schoolbenodigdheden inslaan en in de reclamebladen vind je pagina's met fleurige ringmappen, kleurige boekentassen in allerlei vormen....

Maar dit hoofdstuk is nu afgerond. Ik blader even in de reclamebladen.

En... wat vind je nu? Geen aanbiedingen van schoolgerei, neen.

Nu denken ze aan de achterblijvers die het werkdomein geruimd hebben voor de rust: bad – of douchebak, voetbubbelbad, rugleuning, opstaphulp, massageapparaat, warmtekussen, armen-en benentrainer, nek-, knie- of rugkussen.

Kortom, de jeugd is bediend en nu komt de oudere generatie aan bod.

Zo draait de wereld verder!

GEIRNOARSVOECAIZA BOERENMARKT NIEUWMUNSTER

In het weekend van 10- 11 augustus werden de eerste garnalen gepeld. Er daagden de zaterdag maar liefst 24 pellers op. 40 kg garnalen verloren hun harnasje.

Het waren kleine exemplaren maar ze pelden gelukkig goed. Twee krachtige heren draaiden het beslag. De zondag kregen de kroketten hun vaste vorm en hun "chapelurejasje". 992 kroketten zagen het leven. Enkele helpers verpakten ze in bakjes en deden ze in de diepvries. Zo waren we klaar om het standje op de boerenmarkt te Nieuwmunster van kroketten te voorzien.

Op 24 augustus was het zover. Het was een warme, zelfs hete dag. Maar de mensen kwamen. Velen hadden er een fietstochtje opzitten. Het werd een gezellige bedoening. Naast garnaalkroketten verkochten we nog opgelegde bloemkool en rode biet en voor de kindertjes popcorn. De verkoop bracht 900 € in het laatje.

— WIJ DANKEN ALLE HELPENDE HANDEN —

En... het weekend van 21-22 september vliegen we weer in de "krokettenmaak".

Wie nog bakjes (€15 per bakje = 4 kroketten) wil bestellen, kan dat nog tot 15 oktober. Je stuurt een mailtje naar mieke.marrannes@telenet.be / lieve.marrannes@telenet.be of je belt naar Mieke 050 41 72 25/ Lieve 050 31 94 93.

Je stort het bedrag op rek BE60 7380 3768 9370 van

het St.-Bartholomeuskoor Nieuwmunster en je vermeldt het aantal bakjes.

Voor de levering nemen we nog contact.

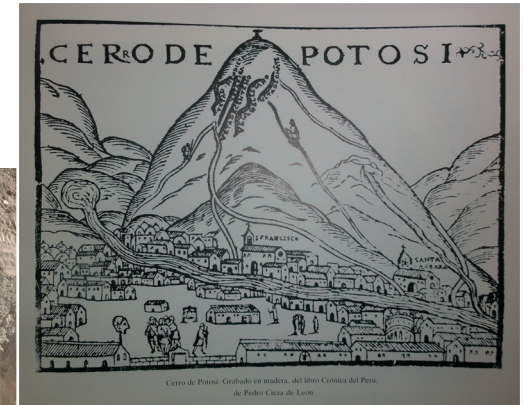
REISVERSLAG JASPER

WE BRENGEN EEN BEZOEK AAN POTOSI.

Potosí ligt op 4090 meter en dankt zijn ontstaan aan de ontdekking van zilvererts in de Cerro Rico (Rijke Berg, een berg ten zuiden van de stad) in 1544. Het erts werd op grote schaal ontgonnen en als zilver naar Spanje verscheept. In de tweede helft van de 17e eeuw was Potosí een van de grootste en rijkste steden van Zuid-Amerika. Er werd een "Munthuis" gebouwd, de "Casa de Moneda". Daar werd het zilver tot munten geslagen. Gedurende de eerste helft van de 19e eeuw zorgden de onafhankelijkheidsoorlogen voor een verval van de stad: veel rijkdommen werden naar Europa verscheept. Bij de onafhankelijkheid in 1825 waren ook de mijnen van de Cerro Rico bijna uitgeput. De val van de zilverprijs in het midden van de 19e eeuw gaf de economie van Potosí de genadeslag. In de jaren 1980 werden alle staatsmijnen gesloten en gingen de mijnwerkers over op een systeem van coöperaties, waarbij ze onder zelfbestuur voor stukloon werken. Ze worden dus betaald volgens de hoeveelheid erts die ze afleveren. Het erts wordt gewonnen en verwerkt tot een poeder van zink, lood en zilver, dat geëxporteerd wordt. Naast de mijnbouw heeft Potosí geen andere industrie. De stad wordt steeds afhankelijker van het toerisme en de mijnwerkers verdienen wat bij door toeristen rond te leiden in de mijnen. In 1987 verklaarde de UNESCO de stad Potosí tot "Werelderfgoed" vanwege zijn rijke historie en de koloniale architectuur.

Cerro Rico in de Cronica del Perú (1540-1550) van conquistador Pedro Cieza de León

Ik breng een bezoekje aan de mijn. Het wordt een indrukwekkende excursie. Samen met twee Duitse jongens, twee Britse meisjes en de gids stappen we in een busje dat ons naar de mijn zal brengen. We trekken een overall aan, krijgen een mondkapje en sieren onze voeten met een paar rubberen laarzen. We stoppen eerst aan een winkeltje. Hier kopen de mijnwerkers materiaal: staven dynamiet, flessen frisdrank, cocabladersen.. Ze kauwen heel wat cocabladersen. Zo geraken ze in een lichte trance en wapenen ze zich tegen honger, dorst, vermoeidheid en houden ze het eentonige en zware werk vol. We rijden verder en bereiken de Cerro Rico. Er zijn verschillende ingangen want elke coöperatie heeft een eigen toegang. De privébedrijfjes huren een gang af van de overheid.

[El Tío]

[In de mijn]

De baas beslist wie welk deel van de mijn krijgt. We houden even halt aan het gebouwtje waar de mijnwerkers komen pauzeren. Ze staren voor zich uit terwijl ze cocabladeren kauwen. Via een spoor gaan we de mijn binnen. Hierlangs komen ook de mijnkarretjes met het erts naar buiten. Ze scheren in volle vaart langs ons. Soms moet je je uit de voeten maken of je geraakt verpletterd. Gelukkig maken ze een hels lawaai zodat je ze hoort komen. De gangen worden zo smal dat we er op handen en voeten moeten doorkruipen, best wel eng. Met dat mondmasker aan wordt het benauwend warm. Claustrofobie mag je hier niet hebben. Plots is er een gat van zo'n 10 meter. Hier woont Tío, de god van de mijnen. Het is eigenlijk een duivel. Hij moet waken over de mijnwerkers. Zij moeten hem te vriend houden met geschenken: drank, sigaretten, cocabladeren. We volgen nu een houten trap naar beneden. Het daalt vrij sterk. Het wordt smaller zodat je je naar beneden moet wringen. Hier zijn mijnwerkers aan het werk. Met hamer en houweel bij het licht van een lampje op hun helm zoeken ze stukjes erts in het steengruis. Ze kappen een gat in de wand. Daar zullen ze dan dynamiet insteken om grote stukken steen los te maken. Ze werken acht tot tien uur per dag in deze nachtelijke, stoffige "onderwereld". Gezond is het zeker niet...

ÉN WE BEZOEKEN OOK NOG HET THERESIA KLOOSTER.

Zilverwerk in La Moneda van Potosí

Het Convento de Santa Teresa is een klooster van karmelietessen. Het werd in 1685 gebouwd. Dochters van rijke Spanjaarden traden hier binnen. Rond twee patio's liggen verschillende zalen. Je wandelt door de refter, de keuken, de kapel en bewondert er de mooie schilderijen, oude meubels, kostbare kerkattributen. De kapel heeft een houten plafond dat beschilderd is met Moorse motieven. Tenslotte stappen we nog vlug naar La Casa Real de la Moneda. Ooit was dat het munthuis van de stad. De Spaanse keizer Karel V liet het zilvererts ter plekke verwerken tot o.a. zilveren munten: de real. Het gebouw heeft ook dienst gedaan als gevangenis en later zelfs als fort. Vandaag is het een museum waar je collecties zilveren munten, religieuze kunst, zilvermeedwerk kunt bewonderen. Je stapt er ook door een stukje Boliviaanse geschiedenis en je kunt ervaren hoe ze vroeger de munten sloegen. ■

NIEUWS UIT CAIZA. DE PADRE MAILDE ONS,

De maanden juni en juli waren voor Padre Julián Quispe Espinosa, pastoor en hoofd van de Boliviaanse equipe in Caiza, zeer druk.

Zoals in het vorige nummer vermeld, heeft hij extra werk als vice-voorzitter van de Nationale Vereniging van Diocesane Priesters in Bolivia.

Op 6 juni vertrok hij naar Tarija en verder naar Villamontes, een reis van ongeveer 15 uur, om de bijeenkomst van alle diocesane priesters uit Bolivia voor te bereiden.

Dat houdt in dat hij ervoor moet zorgen dat een 500 tal personen van 1 tot 6 juli ergens kunnen slapen en eten. Dat brengt wat materiële besommingen met zich mee.

Op zaterdag 15 juni was hij weer in Caiza. Van maandag 17 juni tot 19 juni verbleef hij in El Molino voor de bijeenkomst van de priesters uit "Zona centro en El Molino".

Gelukkig was hij op tijd terug in Caiza en Toropalca voor de vieringen van Sacramentsdag "Corpus Cristo" (20 tot 23 juni)

De week daarop bleef hij thuis. Dan is er tijd om ons wat nieuws uit Caiza te sturen.

Op 28 juni ontvingen we inderdaad een mail.

Hij schrijft: vandaag vrijdag 28 juni is het de laatste schooldag voor de wintervakantie. De leerlingen keren voor twee weken naar huis. Wellicht wordt deze vakantie nog met een week verlengd door het barre winterweer. Het is in die periode immers steenkoud op de altiplano. De gemiddelde minimum temperatuur bedraagt dan in Caiza 0° C. (n.v.r : en het dorp ligt nog wat beschut ! Op het platteland hebben de mensen ook geen verwarming.) Dus vermoedelijk zullen we de leerlingen drie weken moeten missen.

De sfeer in onze scholen is zeer goed. Zowel de leerkrachten als de leerlingen zetten zich enorm in en er heerst voldoende discipline. Alles loopt dus op wieltjes ondanks de kleine probleempjes die er altijd zijn..

De ouderraad van zowel het college als de basisschool hebben samen drie "kermissen" georganiseerd om wat geld in het laatje te brengen zodat de scholen wat extra financiële middelen hebben. Deze inkomsten worden gebruikt voor het onderhoud van de scholen: aankoop van borstels, herstellen van ramen en deuren, opknappen van kleine karweien die echter op lange termijn toch heel wat kosten als je alles samen neemt. Vroeger nam de equipe dat allemaal voor haar rekening maar beetje bij beetje nemen de scholen met hun ouderraad dit over.

De ouders sloten ook een overeenkomst met het gemeentebestuur. Dit zou voor de maaltijden zorgen wanneer de verschillende "comunidades" (gemeenschappen) uit de campo in Caiza vergaderen. De leden van de ouderraad bereiden en serveren de extra maaltijden in de scholen. Alle leerlingen, zowel externen als internen, krijgen om 10.30 uur een broodje en om 17.30 uur verorberen de externen van het college een extra maaltijd. Het grootste deel van de kosten wordt gedragen door het gemeentebestuur.

Ook de Departementale overheid (Gobernación) zorgt voor een deel van de voedselvoorrading en tenslotte betalen wij zelf nog een laatste restje. Wij proberen de jongeren altijd een degelijke maaltijd te geven omdat ze thuis (de externen) dikwijls geen gepaste voeding krijgen. Ook de internen ontvangen een extraatje naast het eten in het internaat.

De medewerkers die vroeger in ons project werkten maar die we om financiële redenen moesten afdanken, zijn nu ofwel met pensioen of hebben een andere job (soms wel maar tijdelijk). Zij hebben het wel zeer moeilijk om uit de administratieve rompslomp van bijdragen voor ziekteverzekering, pensioenen, enz. wijs te geraken. Ze kunnen René, onze vroegere boekhouder, altijd om hulp vragen. Hij verdient nu zijn brood bij een adviesbureau dat samenwerkt met het Ministerie van Landbouw.

Tenslotte maakt Padre Julián nog een bedenking rond de toekomst en wij kunnen zijn standpunt bijtreden!!!!

Omdat de inkomsten bij ons verminderen, drongen wij erop aan dat de internaten zo veel mogelijk zelf bedruipend zouden worden. Maar... de plaatselijke equipe wijst er ons op dat de scholen in Caiza gestart zijn om de kinderen van de arme plattelandsbevolking een degelijk onderwijs te geven.. De scholen mogen dus geen plaatsen worden waar alleen leerlingen kunnen les volgen van wie papa en mama het internaat kunnen betalen. Zij zweren bij het oorspronkelijke opzet: kansen geven aan de armere kinderen van ouders die geen vast inkomen hebben. Dat houdt natuurlijk in dat de internaten nooit zelf bedruipend kunnen worden en dat men steeds een beroep zal moeten doen op onze solidariteit. Daarom waardeert de equipe zeer de financiële steun van de vzw. SOS Caiza Blankenberge-Beauraing en bedankt de padre alle milde schenkers die dit mogelijk maken. ■

ESCUELAS DE CRISTO.

In de vorige nummers van SOS Caiza zal je regelmatig het woord Escuelas de Cristo gelezen hebben.

Wellicht begreep je wel dat dit de naam is van een onderwijskoepel van verschillende scholen die ongeveer een zelfde visie hebben.

De padre bezorgde ons hiervan een stukje geschiedenis.

Voor de oprichting van de koepel moeten we teruggaan naar 1907. Toen opende José Antonio Zampa, een Italiaanse Franciscaner, vier scholen in de achtergestelde wijken van de stad Potosí. Tot zover niets speciaals, maar drie van deze scholen waren meisjes-scholen en dat was in die tijd baanbrekend. Zeker omdat het onderwijs zich richtte tot de plattelandsbevolking (campesinos) en de inlandse bevolking (indígenas). Ze zorgden voor een Educación Popular para los Campesinos o Indígenas.

Sedert de onafhankelijkheid van Bolivia in 1825 werd er op vele plaatsen (steden en grote dorpen) les gegeven maar dit onderwijs was bijna uitsluitend bestemd voor jongens

die bovendien tot de gegoede klasse behoorden. Dat waren dan Spanjaarden, afstammelingen van de Spanjaarden en de rijke burgerij.

Op korte tijd kwamen er op het platteland, met de toestemming van de aartsbisschop, veel kleine schooltjes bij. Telkens overlegde Padre Zampa met de plaatselijke pastoor. Hij financierde alles met aalmoezen die hij in de straten van Potosí verzamelde. Hij sprak ook alle instellingen en personen van goede wil aan om zijn project te steunen. Zo ontstond er een netwerk van scholen ten dienste van de armsten van de achtergestelde wijken en het verpauperde platteland.

Padre Zampa overleed echter in 1935 (hij was toen 62 jaar) en Padre Landini, een andere Italiaanse Franciscaner, volgde hem op. Hij sprak de verschillende pastoors aan en vroeg hun of het volgens hen de moeite loonde om verder te gaan met het educatief project. Het antwoord was positief en zij hielpen in de mate van het mogelijke om de scholen in stand te houden.

Met de steun van de Kerk begon Padre Landini onderhandelingen met de Boliviaanse staat om de directeurs, leerkrachten en het administratief personeel vanuit de overheid te laten betalen. Dat lukte in 1953 en sedertdien staan alle personeelsleden van de Escuelas de Cristo op de loonlijst van de Boliviaanse overheid.

Dat was juist 10 jaar voor de komst van Padre Santiago en Srta. Lía Claeys in Caiza. Daar was er toen al onderwijs, namelijk de Landelijke Normalschool "José David Berrios" en de bijhorende Oefenschool "José Alonso de Ibañez". Begin 1964 was Padre Santiago directeur van de normalschool. Hij kon de school laten opnemen in de Escuelas de Cristo. Later volgde dan ook de basisschool.

In het volgende nummer gaan we wat dieper in op de evolutie van het onderwijs in Caiza na de komst van Padre Santiago en Srta. Lía Claeys.

FINANCIËS ONZE ONTVANGSTEN,

Juni 2019

Adopties	€ 407,14
Studiebeurzen	€ 50,00
Gewone giften VI.	€ 566,14
Gewone giften Wal.	€ 881,42
TOTAAL	€ 1.904,70

Juli 2019

Adopties	€ 456,72
Studiebeurzen	€ 100,00
Gewone giften VI.	€ 2.366,14
Gewone giften Wal.	€ 676,40
Kath. Kirchenstiftung Rossbach (DBR)	€ 1.995,00
TOTAAL	€ 5.594,26

Augustus 2019

Adopties	€ 342,14
Studiebeurzen	€ 90,00
Gewone giften VI.	€ 1.565,14
Gewone giften Wal.	€ 321,40
TOTAAL	€ 2.318,68

[Kermis en smaken doet het]

[Kermis met BBQ]

[Borstels klaar voor gebruik]

[Onderhoud eigen klas]

HUWELIJKEN – DOOPSELS VERJAARDAGEN...

**Deel uw vreugde
met onze Boliviaanse vrienden**

Stel je vrienden een origineel
en sympathiek geschenk voor:

een storting voor S.O.S. Caiza
BE57 4727 0698 0135
Hoeksam 15, 8377 Zuienkerke
Tel.: 050 41 72 25

Wij bezorgen ze een fiscaal attest
voor iedere gift van € 40 of meer.

Wil je ons tijdschriftje S.O.S. Caiza via email ontvangen,
stuur ons een mailtje.
mark.makelberge@telenet.be (secretaris-schatbewaarder)
lieve.marrannes@telenet.be (verantw. uitgever S.O.S. Caiza)

S.O.S. CAÏZA vzw

REKENINGNUMMERS:

IBAN nummer
BE57 4727 0698 0135
BE24 0000 1234 2238

BIC code (enkel voor het buitenland)
KREDBEBB
BPOTBEB1